

Ehitusmaavarade kaevandamine – kas igaühe õigus või insenertehniline väljakutse

Konverents "Maavarade uuringud ja mäenduse perspektiivid" 16.05.2019

Jan Johanson, EMG OÜ

Ehitusmaavara sektori arengutase aastal 2019 (mõned näited)

- Tellisime vanaisalt saadud maale uuringu ja kaevandamise loa, me ise kaevandamisest midagi ei tea, seega sooviksime müüa ja selle eest miljoni saada
- Soovitame karjääri ruttu soodsamalt ära osta, sest karjääri väärtus kogu aeg kasvab, kuna riiklikult maavara hind iga aasta tõuseb
- Sooviksime loa müügi eest saada 4 miljonit, kuid praegu on poole odavam: 2 miljonit
- Ehitusmaavara kaevandamine on kinnisvara arendamine
- Kuidas ei ole materjaliga midagi peale hakata? Olen juba nii palju raha sinna sisse pannud
- Kuna varustuskindlus on tagatud, siis riiklik huvi loa andmiseks puudub
- Kas teil vastutav spetsialist on? Jah selle paberi me juba ostsime

Millest räägin

- millised on tööstussektori väljakutsed ehitusmaavara sektori näitel?
- ehitusmaavara sektori areng aastatel 2006-2018
- mäeinseneride rakendamine ehitusmaara sektoris
- kokkuvõte ja mida peaks tegema teisiti (soovitused)

**Millised on tööstussektori
väljakutsed ehitusmaavara
sektori näitel?**

Tööstussektori väljakutsed ehitusmaavara sektori näitel

- Eesti majanduspoliitika peamine eesmärk – tootlikkuse kasvatamine
(sõnastatud kahes peamises dokumendis: Eesti konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ ja „Ettevõtluse kasvustrateegia 2020“)
- Eesti tööstussektori võimalused (Tööstuspoliitika roheline raamat):
 - tuleviku tööstusele suunatud tehnoloogiate lai kasutus
 - rahvusvahelise teadmise kasutamine ja Eesti TA arvestab Eesti tööstuse vajadustega
 - Eestis pakutav tööjõud on kättesaadav ja sobivate oskustega
 - taristu vastab tööstuse vajadustele ning tööstus loob siinsetest maavaradest uut väärtust
 - poliitikate kujundamisel lähtutakse meetmete mõjususest ja võimalikult väikesest halduskoormusest ettevõtetele
- Ehitusmaavara valdkond kätkeb endas nii tööstuse primaar kui sekundaar sektorit
- Mäeinseneride vahetu kaasatus ja osalemine on möödapääsmatu

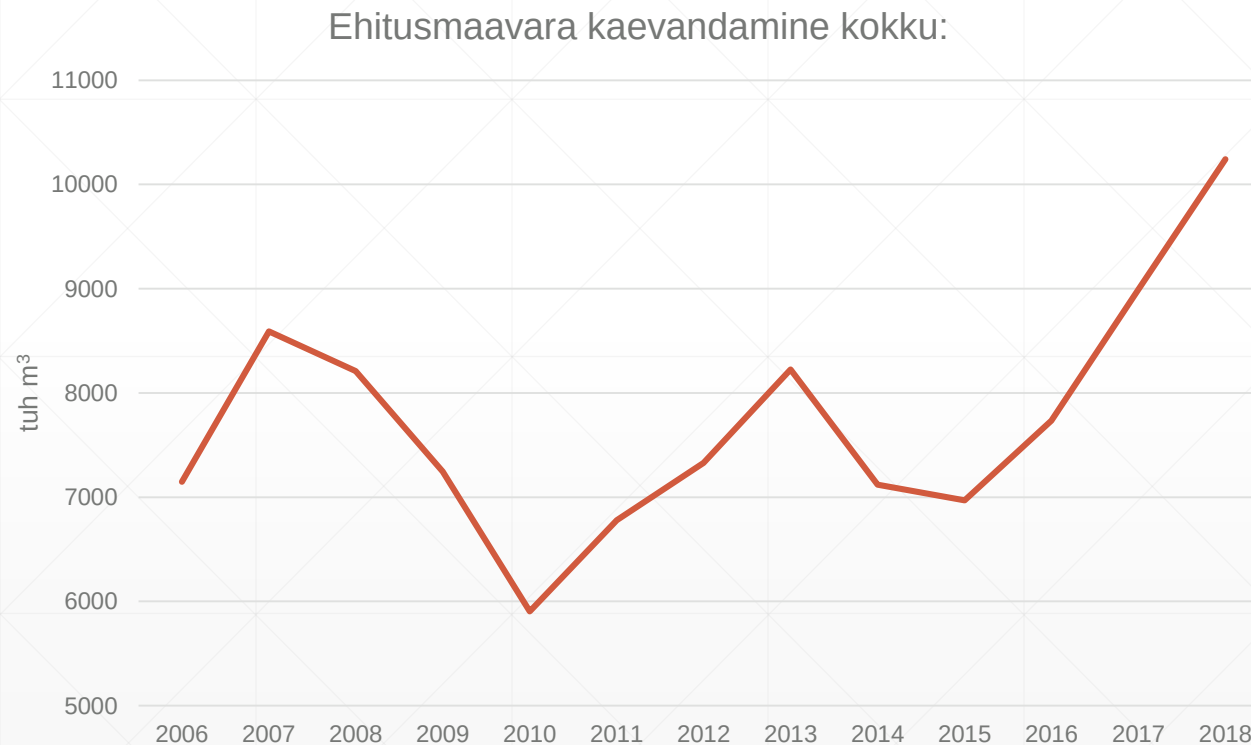
Ehitusmaavara sektori areng aastatel 2006-2018

Ehitusmaavara sektori areng aastatel 2006-2018

- Vabariigi Valitsus kiitis 10. märtsil 2011. aastal heaks ehitusmaavarade arengukava kuni aastani 2020
- Arengukavaga seati kolm strateegilist eesmärki:
 - tagada riigi infrastruktuuri ehitusobjektide ning tarbijate varustamine
 - suurendada ehitusmaavarade kaevandamise ja kasutamise efektiivsust ning võimalike alternatiivsete ehitusmaterjalide kasutamist
 - vähendada ehitusmaavarade kaevandamisest ja kasutamisest tingitud keskkonnamõju
- Vabariigi Valitsus otsustas 30. novembril 2017. aastal arengukava elluviimine lõpetada, kuna arengukava strateegilised eesmärgid on saavutatud

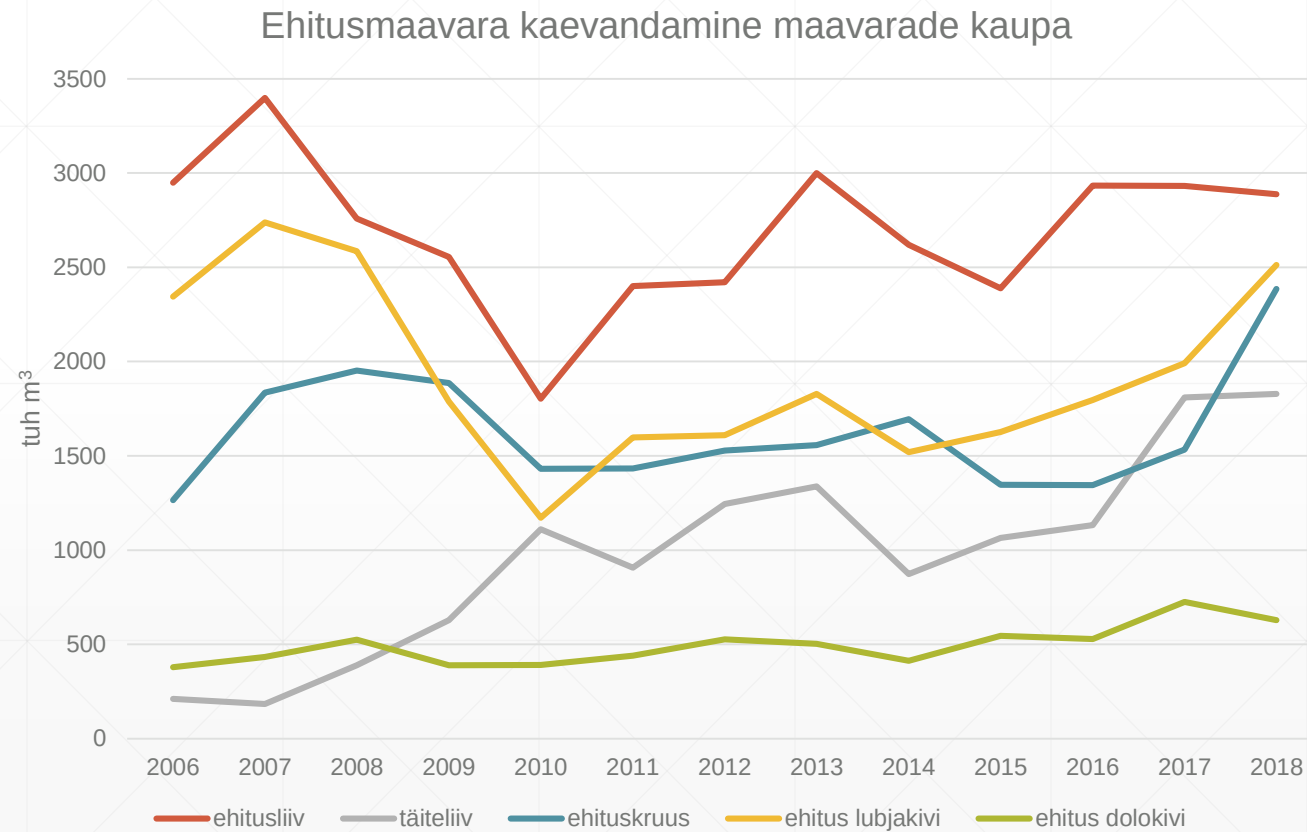
Ehitusmaavara sektori areng aastatel 2006-2018

Ehitusmaavarade (ehitus lubja- ja dolokivi, ehitus- ja täiteliiv ning ehituskruus) kaevandamine kokku:

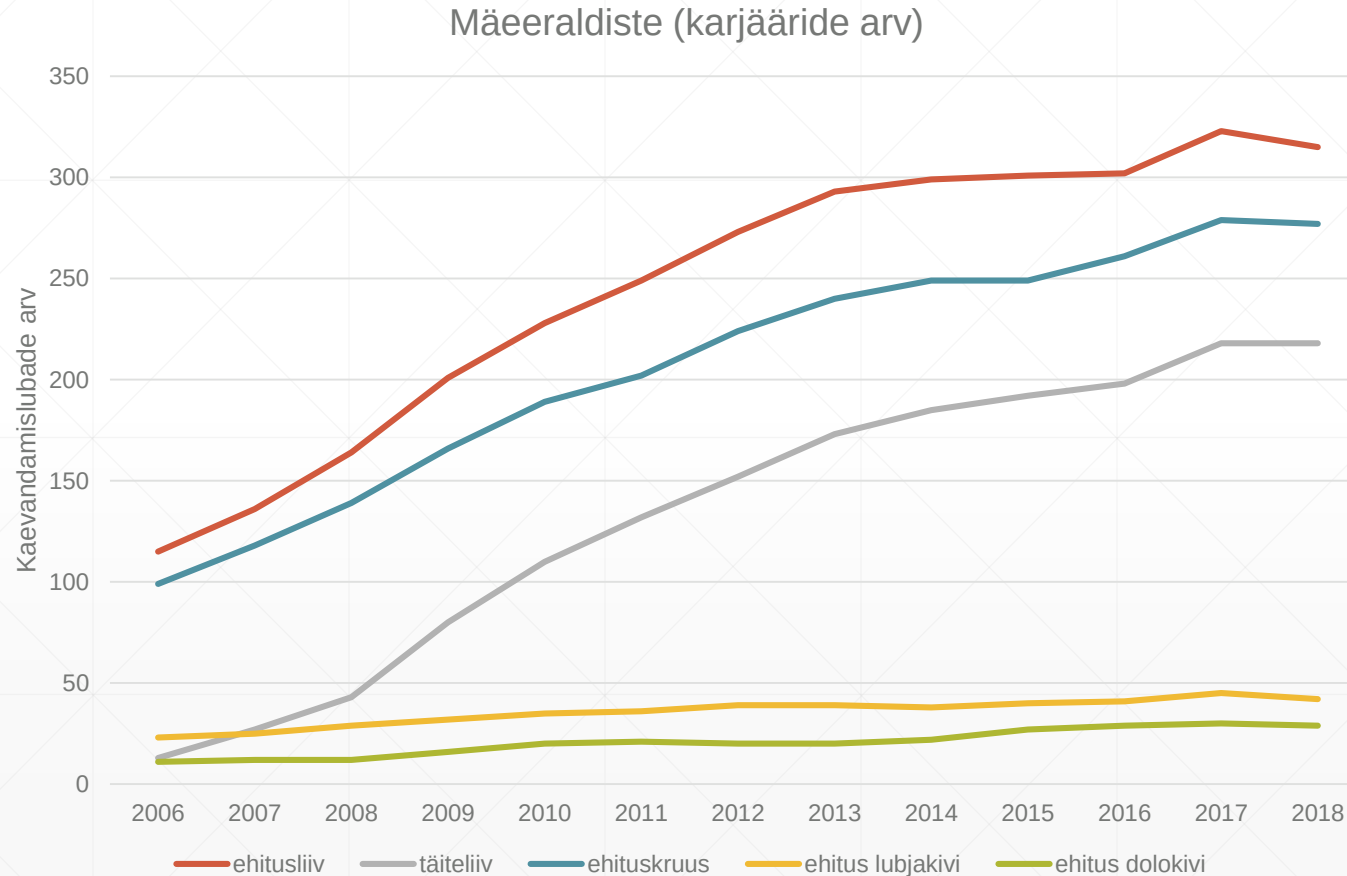
Ehitusmaavara sektori areng aastatel 2006-2018

Ehitusmaavarade (ehitus lubja- ja dolokivi, ehitus- ja täiteliiv ning ehituskruus) kaevandamine erinevate maavarade lõikes:

Ehitusmaavara sektori areng aastatel 2006-2018

Mäeeraldiste (karjäärde) arv erinevate maavarade lõikes:

Karjäärde arvu kasv:

ehitusliiv	274%
täiteliiv	1677%
ehituskruus	280%
ehitus lubjakivi	183%
ehitus dolokivi	264%

Hetkel töös:

taotletav mäeeraldis	44
kehtiv uuringuluba	88
taotletavad uuringuload	79

potentsiaalseid uusi karjääre ~200

allikas: Maaamet
Reet Roosalu, Ivo Sibul

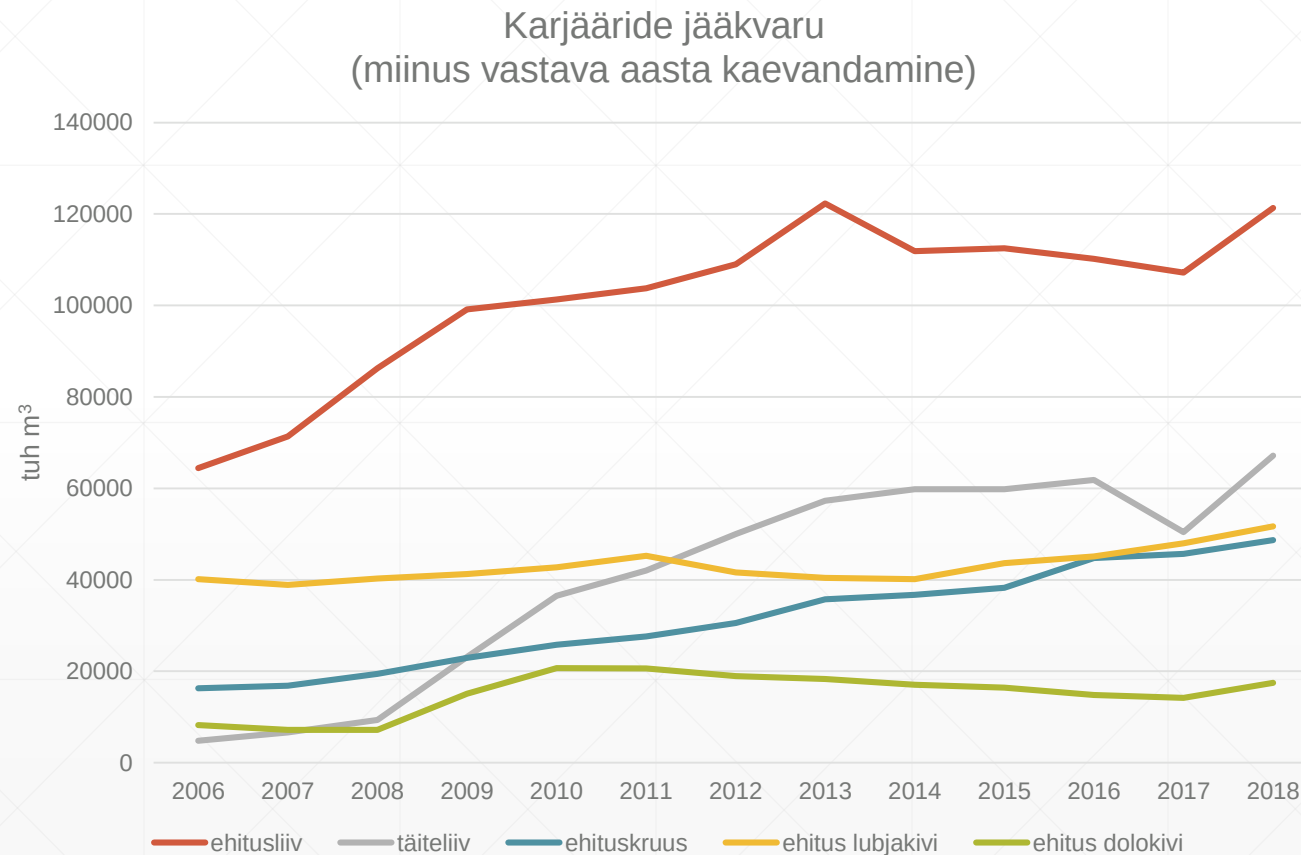
Karjäärid riigimaal:

2008 – 83%

2019 – 60%

Ehitusmaavara sektori areng aastatel 2006-2018

Ehitusmaavara jääkvaru karjäärides erinevate maavarade lõikes:

allikas: maavaravarude koondbilanss

jan.johanson@emg.ee

Mäeinseneride rakendamine ehitusmaara sektoris

Mäeinseneride rakendamine ehitusmaara sektoris

- kaevandamiseseadus (kehtis kuni 2016 aastani) - kaevandamisega tegeleva ettevõtte kohustus on omada vastutavat spetsialisti
- kuni 2014 aastani pidi kaevandamisega tegeval ettevõttel olema MTR registreering
- majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse muutmise seadus aastal 2014 otsustas, et kaevandamise valdkonnas ei pea ettevõtja enam olema registreeritud MTR-is ja tegevus liikus nn vaba majandustegevuse alla
- kehtiv maapõuseadus ütleb, et kaevandamist korraldab ja juhhib selleks kompetentsust omav isik ehk vastutav spetsialist

Mäeinseneride rakendamine ehitusmaara sektoris

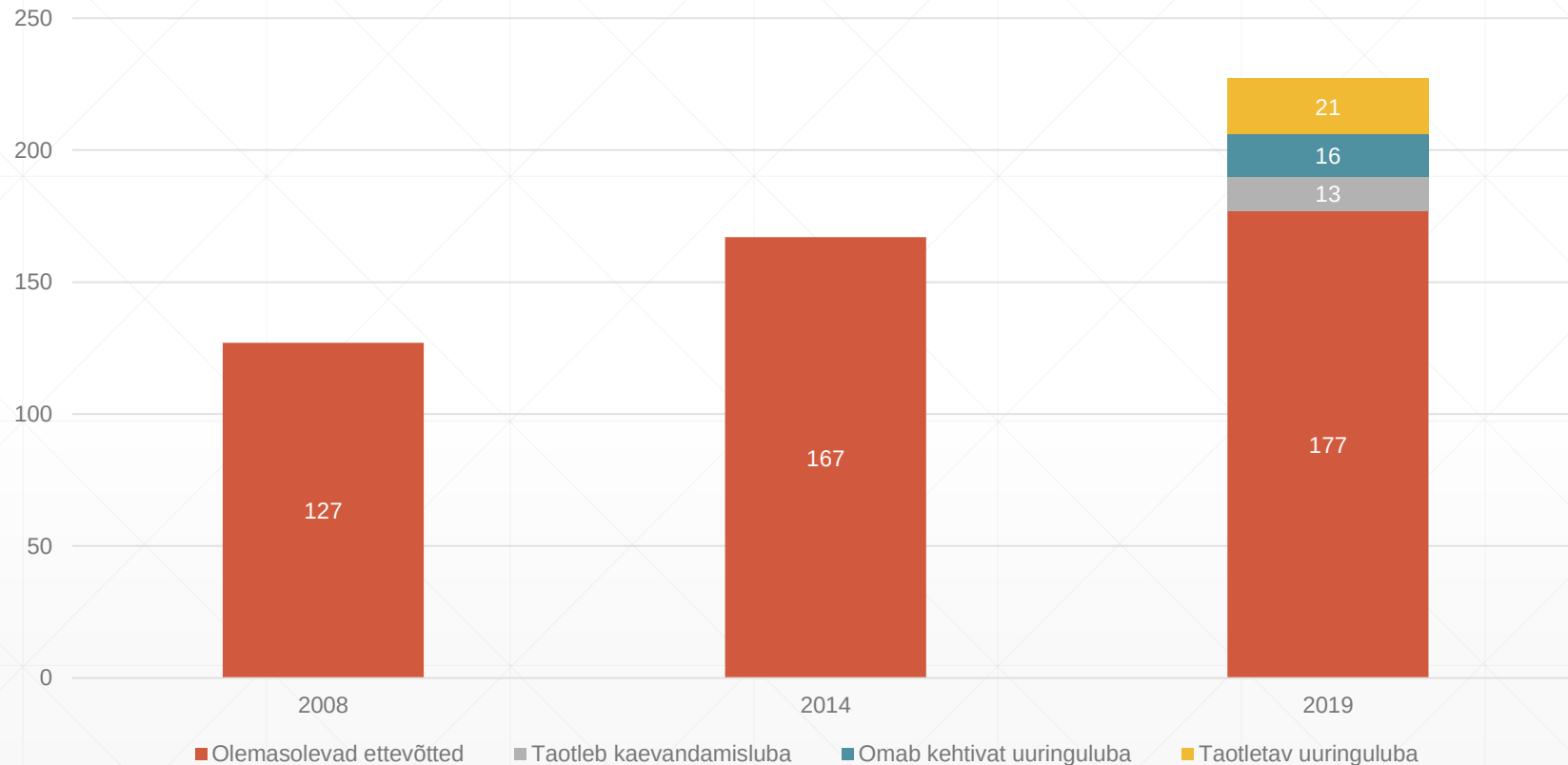
Pädevustunnistused:

2008	35
2009	20
2010	27
2011	30
2012	22
Kokku:	134

Kutsetunnistused:

Mäetehnik	61
Mäeinsener tase VI	45
Mäeinsener tase 7	35
Volitatud mäeinsener, tas 8	2
Kokku:	143

Ehitusmaavara sektoris tegutsevate isikute (ettevõtete) arv

allikas: Maaamet; Reet Roosalu, Ivo Sibul

Kokkuvõte ja soovitused

Kokkuvõte

- ehitusmaavarade arengukava tõi tegelike eesmärkide asmel kaasa ekstensiivse arengu
- seadusandlikult on mäeinseneri osalemise vajadus ehitusmaavara sektors hägustunud
- osad insenerid impordivad sektorisse teadmatust valdkonna edasiviimise asemel
- teadmatu arendaja ja kvantitatiivne areng avaldab negatiivset mõju valdkonna mainele
- konkurents on ebavõrdne

Soovitused

- taastada kaevandamis sektoris MTR registreering
- ettevõtte tegevusluba saab taotleda alates diplomeeritud mäeinseneri tasemest, madalamad kutsetasemed annavad ainult õiguse töötada vastutavatel ametikohtadel
- võtta eeskuju ehitussektoris, so lubada ühel isikul vastutada ainult piiratud mahus
- vähendada kaevandamisõiguse tasusid

Tänan

Jan Johanson

5661 6568

jan.johanson@emg.ee